

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

Реформа је процес, а не циљ!

ЗАВРШЕНА БЕРЗА ПРОСВЕТАРА, СЛЕДЕ КОНКУРСИ

*Листе за преузимање – шанса, а не прокаженост
Зашто рационализација не успева?*

Иако је Законом о основама система образовања и васпитања прописан начин и рок утврђивања Листе запослених за чијим радом престаје потреба и пријем нових лица у радни однос, односно утврђивања (делимичних) вишкова у делатности, ни месец дана након истека последњег рока овај посао није окончан, а школска година је започела. Сада се у потпуности види да увођење института преузимања запослених са Листе и даље је подложно различитим облицима самовоље директора, иако је намера предлагача и законодавца, а наравно и просветних власти била да се самовоља сведе на подношљиву меру, а колегама који су укључени у систем омогући да у случају смањења норме у једној школи, добију часове у другој школи, а да се при томе систем не оптерећује новим извршиоцима.

Нажалост, ни синдикалци се нису снашли, па су се поједине колеге нашле на Листама за преузимање, односно Листама запослених за чијим радом делимично или у целости престаје потреба и без прописане процедуре, а на основу, наводно, договора међу самим наставницима, од којих је неко морао бити на листи, или на волшебан начин, а да поступак није ни спроведен. При томе ништа не мења ни чињеница да је у току формирања листе потписан ПКУ о изменама и допунама још увек важећег ПКУ за ОШ и СШ и домове ученика који, иако је покушао, није јасно и до краја децидно одредио све критеријуме за одређивање вишкова, пошто ће ове измене ступити на снагу тек од наредне школске године, а можда чак и неће, пошто је важећи колективни уговор при крају рока на који је закључен (фебруар 2012.).

Иако је Закон и Колективни уговор дао велике могућности синдикатима у школи да исконтролишу овај процес и да активно суделују, остаје нејасно зашто синдикати нису искористили права дата у ПКУ да „пре почетка школске године са начелницима школских управа, активима директора заједнички разматрају (дужни су) листу запослених за чијим радом је у потпуности или делимично престала потреба у тој школској години“. Шта више, Листу су требали да потпишу и директор и председник синдиката, а да у случају да листа није оверена од стране синдиката, директор мора навести разлог зашто се то није десило. На тај начин Листе запослених који су остали нераспоређени или им је смањена норма не одражавају право стање ствари и, у суштини, онемогућују запосленом коме је смањена норма да оствари своје право да дође у некој другој школи на територији ЈЛС до часова за које је стручан, па самим тиме и до пуне норме, пошто је преузимање једино и могуће са листе.

Тиме што се појединци нису нашли на листи отвара се могућност увођења (беспотребних) нових извршилаца у систем, ионако преоптерећен бројем запослених, а за које послодавац плаћа доприносе у пуном износу, чак и онда када су ангажовани на мали проценат радног времена. Сем тога, ако на листи нема

колега одређеног профила стручности, начелници школских управа и да хоће не могу а да не дају сагласност на конкурс за попуњавање упражњеног радног места и на тај начин се број извршилаца у настави (остале извршиоце у образовању нико и не помиње, без обзира што се број ученика смањило за 1/5) опет повећава, иако постоје латентни вишкови. Посебна прича су часови који се плаћају по два пута, а који служе за поткусуивање норме колега из ликовног, музичког и физичког у нижим разредима основне школе, где се плаћају и учитељи и наставници, а **de facto** се ради само о једним часовима и за чије извођење су апсолутно стручни учитељи.

Управо стога Синдикат се залагао да се посао око утврђивања листе оконча у Законом датом року, па чак и за то да се почетак овог посла помери унапред како би након коначности поступка (није нам познато да су било где листе формиране тек након истека рока за приговор по решењима комисија, односно на решења директора о смањењу норме или нераспоређености наставника који се нашао у позицији да му норма због мањег обима посла мора бити и умањена) директори могли издати решења о 40-часовној радној обавези запосленима за наредну школску годину, те како би запослени евентуално могли на та решења изразити приговор и који би, у том случају, могао бити решен до 01. септембра, односно до почетка нове школске године. Нажалост, на овај начин опет имамо привремено стање и опет велик број извршилаца примљених по хитности посла јер настава је у току, а велик број колега статусно још не зна да ли има или нема пуну норму и да ли је она састављена од часова за које је стручан или часова који ће му допунити норму до пуне (изборна настава, нестручна настава), али само за ову годину и на тај начин само проблем одложити до следеће године. Синдикат је, стога, Министарству упутио захтев да се изврши провера свих листи за преузимање како би листе одражавале стварно стање и како би се овај поступак спровео на законом прописан начин.

Синдикалцима и школама којима се још није пробудила свест о потреби да треба да заштите и своје колеге, а не само себе, остаје још увек механизам дат у ПКУ, по коме је „пре пријема у радни однос послодавац у обавези да прибави мишљење репрезентативног синдиката у установи“ и да том приликом у поменуто мишљење унесу оцену да ли је поступак расписивања конкурса био уз писмену сагласност начелника Школске управе, да траженог профила није било на Листи за преузимање и да је избор избор кандидата у складу са Правилником о врсти стручне спреме.

Наравно, не би желели да се захтев за заштиту законитости поступка одређивања листи запослених за чијим радом престаје потреба и пријема нових лица у радни однос тумачи жељом да по сваку цену одбранимо систем од уласка нових лица у њега, већ жељом да се сачува постојећи систем који је доброно угрожен падом броја ђака и чињеницом да је на прагу финансирање по ученику и проналажењем одрживог система који ће помирити и финансирање **per capita** и потребе увођења нових наставних предмета и програма у реформисане школе, а према стварним потребама друштва, а не жељом да се по сваку цену задрже сви извршиоци када им норма падне и на веома мали проценат наставе или остану без ње.

Београд, 06.09.2011.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

